

Sygn. akt VI Ga 258/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w R. VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki (spr.)

Sędziowie: SO Anna Walus – Rząsa

SO Marta Zalewska

Protokolant: Barbara Ćwiok

po rozpoznaniu w dniu 21 grudnia 2017 r. w R.

na rozprawie

sprawy z powództwa: A. D.

przeciwko:

1. Towarzystwu (...) S.A. w W.
2. (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego Towarzystwa (...) S.A.

w W. co do pkt I, III i IV i apelacji pozwanego (...) S.A. w W. od wyroku Sądu Rejonowego w T. V Wydziału Gospodarczego z dnia 17 lutego 2017 r., sygn. akt V GC 329/15

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

I. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) S.A.

w W. na rzecz powoda A. D. kwotę 5.221,00 zł

(pięć tysięcy dwieście dwadzieścia jeden złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 12 lutego 2015 r. do dnia zapłaty,

II. oddala powództwo w pozostałej części do pozwanego Towarzystwa (...)

i (...) S.A. w W. i w całości w stosunku do pozwanego (...) S.A. w W.,

III. znosi wzajemnie koszty postępowania za I instancję,

2. oddala apelację pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. w pozostałej części,

3. zasądza od powoda A. D. na rzecz pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwotę 2.003,00 zł

(dwa tysiące trzy złote) tytułem zwrotu opłaty sądowej od apelacji,

4. zasądza od powoda A. D. na rzecz pozwanego (...) S.A. w W. kwotę 2.264,00 zł (dwa tysiące dwieście sześćdziesiąt cztery złote) tytułem zwrotu opłaty sądowej od apelacji,

5. znosi wzajemnie pozostałe koszty postępowania apelacyjnego.

SSO Anna Walus – Rząsa SSO Andrzej Borucki SSO Marta Zalewska

Sygn. akt VI Ga 258/17

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 4 stycznia 2018r.

Powód A. D. domagał się zasądzenia od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. i pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 64.180,28 zł, ustawowymi odsetkami od dnia 12 lutego 2015r. z ustaleniem, że zapłata przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego. Ponadto wniósł o zasądzenie kosztów procesu.

Uzasadniając pozew podał, że w/w kwoty dochodzi tytułem odszkodowania za szkodę wyrządzoną mu przez adwokat A. O. (1), w wyniku nienależytego wykonania czynności profesjonalnego pełnomocnika związanych z prowadzeniem sprawy powoda mającej na celu odzyskanie środków pieniężnych błędnie przelanych przez niego w dniu 28 grudnia 2009 r. na konto (...) sp. z o.o. Podał dalej, że w latach 2010 – 2011 w/w adwokat, (która zmarła w dniu 14 lutego 2013r.) była ubezpieczona w zakresie OC w (...) S.A. w W. (poprzedniku prawnym Towarzystwa (...) S.A. w W.). Prowadzenia sprawy związanej z odzyskaniem w/w środków adwokat podjęła się w dniu 18 lutego 2010r., kiedy to powód udzielił jej pełnomocnictwa. Adwokat w lutym 2010 r. złożyła w sądzie pozew przeciwko Spółce (...) i Bankowi (...) S.A.

o zapłatę kwoty 32.800 zł tytułem bezpodstawnego wzbogacenia (art.405 k.c.). Wobec ogłoszenia upadłości Spółki (...) sąd umorzył postępowanie w stosunku do niej, natomiast w stosunku do Banku wydał wyrok zaoczny uwzględniający żądanie powoda. Ponieważ wyrokowi nadano klauzulę natychmiastowej wykonalności adwokat skierowała do komornika wnioski o ściągnięcie zasądzonej kwoty, co ten uczynił. Na skutek wniesienia przez Bank środka zaskarżenia powód został zobowiązany przez sąd odwoławczy do zwrotu Bankowi wyegzekwowanego świadczenia. Powód próbował pozbawić wykonalności orzeczenie nakazujące zwrot Bankowi wyegzekwowanych od niego środków, ale bezskutecznie. Powód zgłosił wierzytelność do masy upadłości (...) sp. z o.o. ale nie ma szans na jej zaspokojenie, bo Spółka nie ma majątku, wierzytelność powoda została zaliczona do kategorii IV, do której zgłoszono wierzytelności na kilkanaście milionów złotych. Powód podał dalej, że Europejski Trybunał Praw Człowieka odmówił przyjęcia do rozpoznania jego skargi w związku z działaniem sądów w jego sprawie. Podniósł dalej, że w jego ocenie adwokat A. O. (1) nie dochowała aktów należytej staranności, jakiej wymaga się od profesjonalnego pełnomocnika będącego adwokatem, w zakresie powierzonej mu sprawy, albowiem nie poprowadziła sprawy prawidłowo. Gdyby pełnomocnik należycie prowadziła powierzoną jej sprawę - powód nie poniósłby szkody.

Zdaniem powoda, po pierwsze wadliwie pozwała Bank z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, podczas gdy roszczenie winno być skierowane z tytułu niezgodnego z prawem działania Banku, polegającego na błędnym zarachowaniu środków przelanych przez powoda na poczet spłaty przeterminowanego zadłużenia Spółki (...) w stosunku do Banku. Tymczasem było to niedopuszczalne, bo rachunek zajmował komornik i Bank nie otrzymał zgody na takie zarachowanie. Sądy orzekające w sprawach przeciwko Bankowi wskazywały, że konstrukcja przyjęta przez pełnomocnika była błędna. Adwokat w sprawach prowadzonych na podstawie udzielonego jej przez powoda pełnomocnictwa popełniła szereg błędów proceduralnych, które finalnie doprowadziły do tego, że powód nie odzyskał omyłkowo przelanych środków na kwotę 32. 800 zł. Zdaniem powoda, najpoważniejszy dotyczył cofnięcia pozwu przeciwko Bankowi, co skutkowało umorzeniem postępowania i obowiązkiem zwrotu przez powoda na rzecz Banku już wyegzekwowanego od niego świadczenia. W związku z niewłaściwym i nieprawidłowym prowadzeniem sprawy powoda przez w/w adwokat, powód zmuszony był zlecić sprawę innemu pełnomocnikowi, pokrywając koszty

kolejnych postępowań sądowych. Pomiędzy działaniem adwokat O. i szkodą z tego wynikłą zachodzi adekwatny związek przyczynowo skutkowy uzasadniający odpowiedzialność obu pozwanych ubezpieczających odpowiedzialność cywilną tego adwokata.

Po wydaniu w sprawie nakazu zapłaty obaj pozwani wnieśli sprzeciwy.

Pozwany Towarzystwo (...) S.A. w W. domagał się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia od powoda kosztów procesu.

Zarzucił, że jedynym podmiotem od którego powód mógł domagać się zwrotu kwoty 32.800 zł – omyłkowo przez niego przelanej na numer rachunku (...) Spółki (...) – była sama Spółka (...). Skoro powód - jak stwierdził w pozwie - zgłosił wierzytelność względem tej Spółki, to powództwo co do żądania zapłaty kwoty dochodzonej pozwem nie zasługuje na uwzględnienie i winno być oddalone w całości. Ponadto pozwany zarzucił, że nie pozostają w adekwatnym związku przyczynowym z działaniami adwokat A. O. (1) koszty wynikłe ze spraw, których nie prowadziła w/w adwokat, ale inny pełnomocnik. Pozwany nie powinien ponosić także kosztów postępowań egzekucyjnych, jakie wytoczono przeciwko powodowi, w związku z prowadzonymi sprawami z jego udziałem, albowiem powód nie powołał się na okoliczność braku poinformowania go o konieczności realizacji zapadłych w sprawach rozstrzygnięć. Adwokat A. O. (1) nie mogła ponosić odpowiedzialności za to, że powód pomimo posiadania wiedzy o konieczności uiszczenia zasądzonych kwot obowiązku tego dobrowolnie nie wykonał, doprowadzając tym samym do wszczęcia przeciwko niemu postępowań egzekucyjnych. Pozwany zakwestionował ponadto żądanie zasądzenia od niego należności ubocznych od dnia 12 lutego 2015r., podnosząc że do tej daty zarówno sądy jak i komornicy nie nadesłali mu wszystkich akt sądowych komorniczych celem weryfikacji stanowiska powoda i wydania merytorycznego stanowiska w sprawie.

Pozwany (...) S.A. w W. także wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów procesu. W uzasadnieniu podniósł, że w latach 2010-2011 nie łączyła go z adwokat A. O. (1) umowa obowiązkowego ubezpieczenia OC adwokata. Taka umowa łączyła adwokat z (...) S.A. w W.. Pozwany na podstawie zawartej w dniu 21 grudnia 2011r. umowy generalnej w sprawie programu ubezpieczeniowego dla adwokata, w koasekuracji z drugim z pozwanych ubezpieczał w/w adwokat dopiero od dnia 1 stycznia 2012r., czyli już po wytoczeniu przez niego powództwa w roku 2010 i po jego cofnięciu w roku 2011. Wyżej wskazana umowa generalna w § 3 wprost stanowi, że umowa ubezpieczenia grupowego zawarta jest na okres od dnia 1 stycznia 2012r. do dnia 31 grudnia 2014r.

Powód w odpowiedzi na sprzeciwy podtrzymał żądanie pozwu. Powtórzył, że adwokat O. nie zachowała należytej staranności przy prowadzeniu jego sprawy i nie prowadziła jej prawidłowo. Roszczenie wobec R. w/w adwokat winna oprzeć na art. 892k.p.c. w zw. z art. 889 i 890 k.p.c., dochodząc odszkodowania za niezgodne z prawem działanie Banku. Bank bezpodstawnie zatrzymując środki pieniężne powoda naraził go tym samym na szkodę, a powód nie mógł wyegzekwować tej kwoty od niewypłacanej Spółki (...). Gdyby adwokat zastosowała prawidłową konstrukcję prawną wobec Banku, powód uzyskałby zaspokojenie swoich roszczeń. Gdyby sprawa była prawidłowo prowadzona przez adwokat O., to powód uzyskałby zaspokojenie swoich roszczeń, tym samym nie zostałby zobowiązany do zapłaty kosztów postępowania w sprawach prowadzonych z udziałem tego adwokata.

Powód nie popadłby w długi uniemożliwiające mu regulowanie swych należności, w tym kosztów postępowań i przymusowego ich ściągnięcia przez komornika. Nie byłby także zobowiązany do wszczynania kolejnych procesów i pokrywania ich kosztów na rzecz przeciwników, nie byłoby postępowań egzekucyjnych zmierzających do przymusowej egzekucji kosztów procesu, ani też postępowań egzekucyjnych zmierzających do przymusowego dochodzenia od powoda przeterminowanych należności.

W świetle powyższego zachodzi adekwatny związek przyczynowy pomiędzy wadliwymi działaniami adwokat A. O. (1), a szkodą powoda wskazaną w pozwie. Powód podtrzymał żądanie zasądzenia odsetek ustawowych od dnia 12 lutego 2015r. podnosząc, że wraz ze zgłoszeniem szkody przedstawił ubezpieczycielowi obszerną dokumentacją, udzielając jednocześnie pozwanemu pełnomocnictw do wglądu do wszystkich spraw sądowych i komorniczych które były związane ze szkodą. Żądanie od powoda dostarczenia kopii akt wszystkich spraw sądowych i komorniczych zmierzało do odmowy wypłaty odszkodowania i przedłużania postępowania likwidacyjnego. Powód wskazał, że pozwany (...)

S.A. także ubezpieczał adwokat A. O. (1) w okresie w którym adwokat działał w jego imieniu i w wyniku tych działań powód również poniósł szkodę. W roku 2012 adwokat nadal prowadziła sprawę powoda, a w wyniku rozpoznania środka zaskarżenia złożonego przez adwokat, sąd nakazał powodowi zwrot Bankowi kwoty 38.352,32 zł, wraz z kosztami postępowania na kwotę 1.616 zł.

Sąd ustalił, że okolicznością bezsporną w procesie było to, że w dniu 28 grudnia 2009r. powód dokonał błędnego przelewu bankowego kwoty 32.800 zł ze swojego rachunku gospodarczego prowadzanego przez Bank (...) S.A. w W. na rachunek bankowy (...) Sp. j. w R. (później (...) Sp. z o.o. w L.) prowadzony przez (...) Bank (...) S.A. w W..

Zamiarem powoda było przelanie kwoty 32.800 zł na jego prywatny rachunek ROR.

Po dokonaniu przelewu powód „wszedł na konto ROR” aby sprawdzić czy pieniądze wpłynęły zgodnie z jego dyspozycją. Okazało się, że środki te nie pojawiły się na koncie ROR. Sprawdził jeszcze raz numer konta na które przelał pieniądze i stwierdził że pieniądze trafiły na konto (...) Sp.j. w R.. Z tą Spółką w roku 2005 dokonał transakcji sprzedaży, więc numer jej konta figurował na jego rachunku.

Przelewu powód dokonał późnym wieczorem, kiedy już (...) Banku (...) S.A.

w S. był zamknięty. Następnego dnia, tj. we wtorek 29 grudnia 2009r. udał się do Oddziału aby Bank pomógł mu odzyskać pieniądze, które przelał na inne konto. Poinformowano go jednak, że pieniądze już wyszły z systemu bankowego (...) S.A. i znalazły się na koncie (...) Sp. j. które to konto obsługiwane jest przez (...) Bank S.A. Jeszcze tego samego dnia powód udał się do placówki w/w Banku w S., gdzie poinformowano go, że odzyska pieniądze jeśli przyniesie dokument wystawiony przez (...) Sp. j. z którego będzie wynikać że nie był jej dłużnikiem i nie było podstaw aby przelać Spółce pieniądze. Następnego dnia, tj. 30 grudnia 2009r. powód udał się siedziby (...) Sp.j. w celu uzyskania stosownego zaświadczenia.

W pierwszych dniach stycznia 2010r. powód udał się do komorników przy Sądzie Rejonowym w R. J. K. i A. K. którym przedstawił problem. Obaj komornicy obiecali mu pomoc w odzyskaniu pieniędzy. Wyjaśnili, że wszelkie środki jakie trafiają na konto (...) są blokowane przez banki i następnie przesyłane na ich konta. Komornicy informowali Bank (...), że nie może on bez ich zgody dokonywać wypłat z tego rachunku lecz winien przekazywać je na konta komorników. Powód uzyskał potwierdzenie wydane przez pełnomocnika Spółki (...)

w którym ten oświadczył, że w związku z wpłatą kwoty 32.800 zł na rachunek Spółki w dniu 29 grudnia 2012r. od firmy powoda, informuje R., że (...) nie ma żadnych należności od tej firmy, a saldo pomiędzy obiema firmami wynosi 0 zł. Ponadto oświadczył, że wyraża zgodę na zwrot przelewu w kwocie 32.800 zł na konto powoda. Pismo to powód przedstawił w/w Bankowi, jednakże uzyskał informację, że konto (...) jest puste, a pieniądze z jego przelewu zostały przyjęte przez (...) S.A. na poczet długu jaki miała (...) względem tego Banku. Po złożeniu zawiadomienia do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa ostatecznie postępowanie zostało umorzone, z uzasadnieniem, że sprawa powinna być rozpoznawana w trybie postępowania cywilnego, a nie karnego.

W związku z powyższym, powód zdecydował się na powierzenie sprawy adwokat A. O. (1), udzielając jej w dniu w dniu 18 lutego 2010 r. pełnomocnictwa procesowego.

W/w adwokat skierowała w dniu 19 lutego 2010r. pozew do Sądu Rejonowego w R. o zapłatę kwoty 32.800 zł przeciwko (...) Bank (...). Sąd Rejonowy w R. w sprawie o sygn. akt V Gc 356/10 odrzucił pozew, albowiem pełnomocnik nieprawidłowo wskazała stronę powodową, co skutkowało brakiem zdolności procesowej podmiotu oznaczonego przez pełnomocnika w pozwie. Kolejny pozew adwokat wniosła w dniu 21 kwietnia 2010 r. Została wezwana do jednoznacznego sprecyzowania i określenia pozwanego (Banku) i jego adresu. Jak się później okazało pełnomocnik wskazała nieaktualny adres siedziby Banku.

Wcześniej postanowieniem z dnia 13 sierpnia 2010 r. Sąd Rejonowy w R.

w sprawie o sygn. akt V Gc 695/10 umorzył postępowanie wobec Spółki (...)

albowiem ogłoszono jej upadłość. Wyrokiem zaocznym, także z dnia 13 sierpnia 2010 r.

Sąd Rejonowy w R. również pod sygn. akt V Gc 695/10 zasądził od pozwanego (...) Bank (...) S.A. w W. na rzecz powoda A. D. kwotę 32. 800 zł, z odsetkami ustawowymi od dnia 7 czerwca 2010r. do dnia zapłaty i kosztami procesu w kwocie 4. 057 zł. W/w wyrokowi nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

O kształcie pozwu oraz kto będzie pozwanym decydowała zawsze w/w adwokat. Powód miał do niej cały czas zaufanie.

Pismem z dnia 04 października 2010r. (...) Bank (...) S.A. poinformował powoda, w odpowiedzi na jego wezwanie do zapłaty z dnia 27 września 2010r. do którego powód dołączył kopię wyroku zaocznego, że Bank nie uznaje zgłoszonego roszczenia

i zamierza skorzystać z wszelkich procesowych środków obrony w związku z wydanym przez Sąd Rejonowy w R. wyrokiem zaocznym z dnia 13 sierpnia 2010r. W ocenie Banku wyrok został wydany w warunkach nieważności postępowania ponieważ pozwany został pozbawiony możliwości obrony swych praw w tym postępowaniu, nigdy nie otrzymując odpisu pozwu złożonego przez powoda. Zarzucił, że w pozwie oraz w innych pismach procesowych powód wskazał nieaktualny adres siedziby Banku.

(...) Bank (...) S.A. w W. wniósł do Sądu Rejonowego

w R. do sprawy V Gc 695/10 odpowiedź na pozew wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do złożenia takiej odpowiedzi, ewentualnie o potraktowanie pisma jako sprzeciwu od wyroku zaocznego, zawieszenie rygoru natychmiastowej wykonalności wyroku zaocznego, uchylenie wyroku zaocznego oraz oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu tego pisma skarżący wskazał, że w sprawie skierowanej przez powoda bezpodstawnie wzbogaconym może być tylko Spółka (...), bo środki które wpłynęły na rachunek stały się częścią jej majątku i zostały automatycznie zaliczone na spłatę debetu na rachunku Spółki. Według Banku w tej sytuacji, w żadnym przypadku nie mógł on zwrócić otrzymanych środków powodowi, ponieważ rachunek, na którym zaksięgowano środki był objęty zajęciem komorniczym.

W wyniku zajęcia, posiadacz rachunku (spółka (...)) utracił uprawnienia do korzystania z niego i wszelkie przelewy na ten rachunek mogły być przekazywane tylko komornikowi. Ze względu na zajęcie posiadacz rachunku nie mógł także wyrazić zgody na zwrot przelewu. Zgody takiej mógł udzielić tylko komornik, albo wierzyciel egzekwujący (wierzyciel P. G.) na podstawie art. 887 § 1 w zw. z art. 893 k.p.c.

Sąd ustalił dalej, że adwokat O. złożyła w dniu 07 października 2010r. do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w R. wniosek o wszczęcie egzekucji na podstawie zaopatrzonego w klauzulę wykonalności wyroku zaocznego.

Postanowieniem z dnia 20 października 2010r. Sąd Rejonowy w R. w sprawie V Gc 695/10 zawiesił rygor natychmiastowej wykonalności nadany wyrokowi zaocznemu z dnia 13 sierpnia 2010r. i odrzucił wniosek pozwanego o przywrócenie terminu do wniesienia odpowiedzi na pozew jako niedopuszczalny.

Na początku listopada 2010r. komornik zabezpieczył dla powoda kwotę na jaką opiewał wyrok zaoczny. Adwokat kierując wniosek egzekucyjny do komornika nie informowała powoda, że wiąże się to z jakimkolwiek ryzykiem.

Natomiast w sprawie przed Sądem Rejonowym w R., na zarzut pozwanego zgłoszony pismem z dnia 5 października 2010r., została ona przekazana do Sądu Rejonowego (...)

Wiosną 2011r. adwokat A. O. (2) zaprosiła powoda do swojej kancelarii adwokackiej i poinformowała go, że R. wniósł sprzeciw od wyroku zaocznego. Powód wówczas poprosił w/w pełnomocnika, aby dalej prowadziła sprawę w taki sposób, aby jego interesy nie doznały żadnego uszczerbku.

Pismem z dnia 05 lipca 2011r. adwokat A. O. (1) odpowiadając na wezwanie Sądu Rejonowego w W. wskazała, że w związku z wyegzekwowaniem w całości należności objętych powództwem w sprawie w której wydano wyrok zaoczny, w niniejszej sprawie cofa powództwo.

Adwokat O. na spotkaniu z powodem prosiła go aby wyraził zgodę na cofnięcie pozwu. Tłumaczyła powodowi dlaczego ma tak zrobić. Ostatecznie wyraził on zgodę na wszelkie działania pełnomocnika które miały być korzystne dla niego. Sam natomiast nie miał i nie ma wiedzy prawniczej aby ocenić które z działań jego pełnomocnika były dla niego korzystne.

Adwokat przekazała powodowi, że Sąd w R. umorzył postępowanie w stosunku do Spółki (...) ze względu na jej upadłość. O upadłości Spółki powód też wiedział. Uwaga adwokata była skoncentrowana na działaniach przeciwko Bankowi (...) S.A., nie informowała natomiast powoda o tym, że może zgłosić swoją wierzytelność do masy upadłości Spółki (...).

W efekcie powyższego, na skutek oświadczenia powoda odnośnie cofnięcia powództwa, Sąd Rejonowy dla (...) postanowieniem z dnia 06 lipca 2011r. w sprawie VIII Gc 343/11 umorzył postępowanie i oddalił wniosek pozwanego Banku o orzeczenie zwrotu przez powoda na jego rzecz wyegzekwowanego świadczenia.

Na skutek zażalenia Banku, Sąd Okręgowy w W. w sprawie sygn. akt XXIII Gz 746/11 postanowieniem z dnia 7 grudnia 2011r. uchylił zaskarżone postanowienie i w tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania pozostawiając Sądowi I instancji rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego. Podał, że skoro powód cofnął pozew przed merytorycznym rozpoznaniem sprawy, uzyskując wcześniej zaspokojenie w drodze przymusowej egzekucji, musi liczyć się z koniecznością zwrotu tak otrzymanego świadczenia na rzecz pozwanego.

Natomiast w efekcie zażalenia Banku na postanowienie oddalające wniosek o zasądzenie od powoda kosztów sądowych, w związku z umorzeniem postępowania w wyniku cofnięcia pozwu, Sąd Okręgowy w W. w sprawie o sygn. akt XXIII Gz 745/11 postanowieniem z dnia 7 grudnia 2011r. zmienił zaskarżone postanowienie sądu I instancji i zasądził od powoda na rzecz Banku kwotę 2. 417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz kwotę 100 zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego. Sąd II instancji zauważył, że skoro powód zrezygnował z merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy poprzez cofnięcie pozwu po wniesieniu sprzeciwu od wyroku zaocznego, to musi liczyć się z obciążeniem kosztami postępowania.

Postanowieniem z dnia 10 maja 2012r. Sąd Rejonowy dla (...) w W. w sprawie o sygn. akt VIII Gc 343/11, po rozpoznaniu wniosku Banku o orzeczenie zwrotu przez powoda wyegzekwowanego świadczenia w kwocie 41.505, 60 zł, z odsetkami ustawowymi od dnia 12 października 2010r. do dnia zapłaty, zasądził od powoda rzecz Banku kwotę 38.352,32 zł oraz kwotę 1.016 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania wskazując, że roszczenie zgłoszone pozwem nie zostało należycie udowodnione.

Zażalenie powoda na w/w postanowienie Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z dnia 19 listopada 2012r. sygn. akt XXIII Gz 1067/12 oddalił i zasądził od niego na rzecz Banku kwotę 1. 200 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, zgadzając się ze stanowiskiem Sądu I instancji, co do tego, że powód nie wykazał w sposób wiarygodny okoliczności, iż dokonał przelewu przez pomyłkę i bez podstawy prawnej.

Ta okoliczność przesądziła o niezasadności powództwa jako nieudowodnionego. Sąd wskazał także, że wątpliwym jest fakt istnienia po stronie Banku wzbogacenia w wyniku operacji dokonanej przez powoda. Wyraził dalej pogląd, że wzbogacenie powstało po stronie Spółki (...), której dług został zapłacony przez powoda.

W postępowaniu przed tym Sądem Odwoławczym powód był reprezentowany także przez adwokata A. O. (1).

Sąd ustalił dalej, że przegrany proces spowodował problemy finansowe powoda, albowiem na skutek utraty pieniędzy zaprzestał spłaty kredytu jaki miał w Banku (...) S.A. W efekcie końcowym doszło do sytuacji, że Bank (...) S.A. wystawił bankowy tytuł wykonawczy przeciwko powodowi, nie odnowił mu kredytu obrotowego, a finalnie skierował sprawę przeciwko powodowi na drogę egzekucji komorniczej.

Adwokat O. zmarła w lutym 2013r., a powód zdecydował się na powierzenie sprawy innemu pełnomocnikowi, który także nie powiedział mu aby zgłosić wierzytelność na listę wierzytelności w postępowaniu upadłościowym Spółki (...). Osobiście powód doszedł do wniosku, że pieniądze powinien odzyskać od R. który przejął jego pieniądze na spłatę debetu Spółki (...), a nie od w/w Spółki która została postawiona w stan upadłości. Sugerował się tym, że Sąd Rejonowy w R. umorzył wcześniej postępowanie w stosunku do Spółki (...) ze względu na to, że została ona postawiona w stan upadłości. Nie wiedział o tym, że może zgłosić wierzytelność do masy upadłości. O tym, że jest taka możliwość, dowiedział się od kolejnego pełnomocnika w osobie adwokat A. P..

W dniu 15 lipca 2013r. powód reprezentowany przez adwokata J. J. złożył w Sądzie Rejonowym w S. pozew o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego - postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. w W. z dnia 10 maja 2012r. sygn. akt VIII Gc 343/11, w części obejmującej kwotę 34. 236, 91 zł.

Wyrokiem z dnia 7 lutego 2014r. Sąd Rejonowy w S. w sprawie I C 387/13 orzekł zgodnie z żądaniem pozwu i zasądził na rzecz powoda od pozwanego tytułem zwrotu kosztów procesu kwotę 4.129 zł. W wyniku apelacji Banku, Sąd Okręgowy w T. w sprawie I Ca 145/14 zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego Banku kwoty procesu za obie instancje na łączną kwotę 5.312 zł.

Należności z powyższych orzeczeń, do których zapłaty zobowiązany był powód zostały wyegzekwowane przez Bank w drodze egzekucji komorniczych.

W dniu 02 grudnia 2014r. powód zgłosił do masy upadłości Spółki (...) wierzytelność na kwotę 32. 800 zł, jednak syndyk sporządzając VI uzupełniającą listę wierzytelności, w/w wierzytelności nie uznał ze względu na jej przedawnienie.

Niezależnie od powyższego, przewidywanie środki ze sprzedaży majątku Upadłej nie pokryłyby wierzytelności zabezpieczonych hipotecznie. Nawet więc, gdyby powód zgłosił swoją wierzytelność w terminie, to i tak nie mógłby liczyć na jej zaspokojenie.

Skargę powoda na działania sądów w sprawie dotyczącej kwoty 32. 800 zł Europejski Trybunał Praw Człowieka w S. odrzucił.

Pismem z dnia 22 grudnia 2014r. powód wezwał Towarzystwo (...) i (...) S.A. w W. oraz (...) S.A. w W. do zapłaty solidarnie kwoty 58. 852,01 zł tytułem odszkodowania z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej adwokat A. O. (1), która – zdaniem powoda - swym działaniem i zaniechaniem spowodowała u niego szkodę.

Pozwany (...) S.A. otrzymał wezwanie w dniu 9 stycznia 2015r., pozwany (...) S.A. - w dniu 12 stycznia 2015r. Obaj ubezpieczyciele odmówili wypłaty odszkodowania.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 17.02.2017r. zasądził od pozwanych (...) S.A. w W. i Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powoda kwotę 45.261 zł, z ustawowymi odsetkami od dnia 12 lutego 2015 r. z tym, że zapłata tej kwoty przez jednego z pozwanych zwalnia z obowiązku zapłaty przez drugiego (pkt I), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt II), zasądził od pozwanych na rzecz powoda kwotę 484 zł tytułem kosztów procesu, z tym, że zapłata tej kwoty przez jednego z pozwanych zwalnia z obowiązku zapłaty przez drugiego (pkt III) i nakazał ściągnąć od w/w pozwanych na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w T. kwotę 3.210 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych tymczasowo uiszczonych z sum budżetowych Sądu Rejonowego w T., z tym, że zapłata tej kwoty przez jednego z pozwanych zwalnia z obowiązku zapłaty przez drugiego (pkt IV).

Uzasadniając wyrok Sąd stwierdził, że istota sporu sprowadzała się do rozstrzygnięcia, czy zachowaniu adwokat A. O. (2) – ubezpieczonej u obu pozwanych ubezpieczycieli – można przypisać niedochowanie należytej staranności

w prowadzeniu sprawy, przybierającej postać bądź lekkomyślności bądź niedbalstwa, co przesądziłoby o winie nieumyślnej. Powód wskazywał bowiem na brak należytej staranności w prowadzeniu sprawy i w konsekwencji podjęcie błędnych decyzji procesowych, co przesądza wyłącznie o winie nieumyślnej ubezpieczonej.

Sąd przypomniał, że w judykaturze wskazuje się, że umowa o zastępstwo procesowe należy do kategorii umów o świadczenie, do których stosuje się odpowiednio, na podstawie odesłania zawartego w art. 750 k.c., przepisy o zleceniu w zakresie nieuregulowanym przepisami dotyczącymi funkcjonowania adwokatów lub radców prawnych. Powołał przykładowo wyrok SN z dnia 19 grudnia 2012r. sygn. akt II CSK 219/12, w uzasadnieniu którego SN podkreślił, że adwokat i radca prawny odpowiadają za szkody wyrządzone mocodawcy wskutek własnych zaniedbań i błędów prowadzących do przegrania sprawy, której wynik byłby korzystny dla strony, gdyby pełnomocnik zachował należytą staranność, ocenioną przy uwzględnieniu profesjonalnego charakteru ich działalności.

Powyższe oznacza, przy uznaniu że klienta z adwokatem łączy umowa, która jest umową starannego działania, a nie umową rezultatu, że działania pełnomocnika należy postrzegać z punktu widzenia odpowiedzialności za zachowanie należytej staranności w prowadzeniu sprawy.

Sąd wywiódł dalej, że oczywistym jest, iż fachowy pełnomocnik jakim jest adwokat i radca prawny, nie może zagwarantować stronie wyniku postępowania. Pełnomocnik strony w procesie nie ponosi wobec mocodawcy odpowiedzialności za niepowodzenie sprawy sądowej, w szczególności za zastosowane w nim konstrukcje prawne, które zostały przyjęte przez sąd, odmiennie od tych, które wybrał pełnomocnik (vide przykładowo wyrok SN z dnia 16 czerwca 2010r., sygn. akt I CSK 481/09).

Gdyby jednak koncepcja prawna przyjęta przez pełnomocnika i odrzucona przez sąd orzekający była powszechnie nieakceptowana w doktrynie i orzecznictwie w chwili jej wyboru, adwokat ponosiłby odpowiedzialność względem swojego klienta za niedochowanie należytej staranności i zastosowanie błędnej taktyki, która skutkowałą przegraniem sprawy.

Sąd Rejonowy wyraził dalej pogląd, że adwokat odpowiada wobec swego klienta na zasadzie winy (art. 471 i n. k.c.) za wszelkie szkody pozostające w związku przyczynowym z jego działaniem w zakresie świadczenia pomocy prawnej. Na poparcie tej tezy wskazał przykładowo wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2012r., sygn. akt V CSK 104/11, w którym stwierdzono że „wobec braku szczególnych regulacji odpowiedzialności odnoszących się do kwalifikowanych pełnomocników w zakresie ich odpowiedzialności odszkodowawczej za nienależyte wykonanie zobowiązania wynikającego z łączącej go z mocodawcą umowy zlecenia obejmującej świadczenie pomocy prawnej polegającej na reprezentacji w postępowaniu sądowym, zastosowanie mają ogólne zasady odpowiedzialności odszkodowawczej za niewykonanie zobowiązań umownych przewidziane w art. 471 i n. k.c., w tym także art. 472 w zw. z art. 355 § 2 k.c. wymagające od takiego pełnomocnika zachowania należytej staranności uwzględniającej zawodowy charakter prowadzonej działalności.”

Samo powstanie szkody nie zawsze jednak będzie powodować odpowiedzialność profesjonalnego pełnomocnika. To na poszkodowanym ciąży obowiązek wykazania związku przyczynowego pomiędzy działaniem lub zaniechaniem adwokata, a powstałą szkodą, a także wartości tej szkody.

Zdaniem Sądu Rejonowego, biorąc pod uwagę niniejszy stan faktyczny, zaniedbania adwokata A. O. (1) były ewidentne i nie ulega wątpliwości, iż nie dołożyła ona należytej staranności przy prowadzeniu sprawy powoda związanej z odzyskaniem środków pieniężnych błędnie przelanych przez niego w dniu 28 grudnia 2009r. na konto Spółki (...) prowadzone w R.. Adwokat nie dochowała należytej staranności jakiej wymaga się od profesjonalnego pełnomocnika będącego adwokatem w zakresie powierzonej mu sprawy. W ocenie Sądu, gdyby pełnomocnik należyście prowadziła powierzona mu sprawę, powód nie poniósłby szkody. Błędów pełnomocnika było dużo,

a każdy kolejny powodował powiększenie szkody w majątku powoda. Pełnomocnik wadliwie pozwała (...) Bank (...) S.A. z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, podczas gdy roszczenie w stosunku tego Banku powinno dotyczyć odszkodowania za niezgodne z prawem działanie, oparte na art. 892 § 1 k.p.c. w zw. z art. 889 i 890 k.p.c., polegającego na zarachowaniu na swoją rzecz błędnie przelanych środków pieniężnych powoda na poczet zadłużenia Spółki (...) w stosunku do Banku, pomimo zajęcia komorniczego wierzytelności z rachunku Spółki dokonanego przez komornika i braku zgody komornika na takie zarachowanie. Sądy orzekające w sprawie powoda ustaliły, że kosztem powoda wzbogaciła się Spółka (...), a nie (...) Bank S.A. Co istotne, nawet Bank pozwany przez powoda wskazywał na powyższe okoliczności, w tym zarachowanie wpłaty powoda na poczet spłaty zadłużenia Spółki z tytułu debetu bez zgody komornika.

Sąd stwierdził dalej, że pełnomocnik wadliwie prowadziła powierzone jej sprawy, a wskutek licznych błędów proceduralnych ich rozpoznanie uległo znacznemu przedłużeniu, w tym w związku z błędnym oznaczeniem strony powodowej i odrzuceniem pozwu.

W kolejnym pozwie nieprecyzyjnie oznaczono stronę pozwaną, co z kolei spowodowało potrzebę wzywania do sprecyzowania podmiotu pozywanego i wskazania jego siedziby, która jak się później okazało była wskazana nieprawidłowo, w sposób niezgodny z KRS. Pełnomocnik podając błędny adres pozwanego spowodowała wydanie wyroku zaocznego, na podstawie którego po zaopatrzeniu go w klauzulę natychmiastowej wykonalności komornik wyegzekwował kwotę objętą wyrokiem, podczas gdy Bank podnosił że wyrok zaoczny został wydany niezgodnie z prawem co oznacza, że nie mógł stanowić podstawy do egzekucji.

W ocenie Sądu, pełnomocnik winien był liczyć się z tym, że egzekwowanie należności na podstawie wyroku wydanego w warunkach nieważności postępowania, jest ryzykowne. W/w egzekucja spowodowała w efekcie wydanie przez Sąd Rejonowy w W. postanowienia w dniu 10 maja 2012r. sygn. akt VIII Gc 343/11, mocą którego orzeczono obowiązek zwrotu tej kwoty Bankowi przez powoda wraz z odsetkami ustawowymi i kosztami postępowania.

Błędem adwokat A. O. (1) było także cofnięcie w dniu 05 lipca 2011r. powództwa, w sytuacji wydania wyroku zaocznego i skutecznego złożenia przez pozwanego sprzeciwu od tego wyroku, pomimo przymusowego zaspokojenia powoda. Wobec zaspokojenia powoda na podstawie nieprawomocnego wyroku, zaopatrzonego jedynie w rygor natychmiastowej wykonalności, pełnomocnik nie powinien cofać powództwa. Ten błąd spowodował obowiązek zwrotu wyegzekwowanych świadczeń na rzecz Banku wraz z kosztami postępowania. Sam fakt przymusowego spełnienia świadczenia w czasie między wydaniem wyroku zaocznego, a wniesieniem sprzeciwu od wyroku nie wpływał na byt prawny wyroku, bo sąd uznał na dzień wydania tego orzeczenia, że materiał dowodowy na to pozwała. Cofnięcie pozwu doprowadziło do tego, że Sąd Rejonowy w W. postanowieniem z dnia 10 maja 2012r. sygn. akt VIII Gc 343/11 nakazał powodowi zwrot Bankowi wyegzekwowanej kwoty. Stwierdził przy tym, że nawet gdyby pełnomocnik nie cofnął powództwa, to i tak nie było podstaw do wydania orzeczenia uwzględniającego żądanie przeciwko Bankowi, wobec nieudowodnienia przez powoda spełnienia świadczenia w sposób omyłkowy i bez podstawy prawnej.

W ocenie Sądu Rejonowego rozpoznającego przedmiotową sprawę, gdyby pełnomocnik nie cofnęła pozwu, to proces mógłby potoczyć się dalej, a wyrok zaoczny się ostać, pomimo niewystarczających dowodów i niewłaściwej podstawy prawnej, bo dowody w sprawie można zgłosić także w odpowiedzi na sprzeciw od wyroku zaocznego, zmienić podstawę żądania, a więc reagować na dynamikę toczącego się postępowania sądowego. Wobec tych niestarannych i nieprofesjonalnych działań adwokat A. O. (1) powód poniósł szkodę. Ponieważ adwokat w lutym 2013r. zmarła, powód zmuszony był dalej prowadzić sprawę związaną z odzyskaniem kwoty 32. 800 zł z pomocą innego pełnomocnika, co de facto naraziło go na dalsze koszty.

W świetle powyższego – zdaniem Sądu – brak podstaw do przyjęcia stanowiska prezentowanego przez pozwanego Towarzystwo (...) S.A.

w W., że w przedmiotowej sprawie nie można dopatrzeć się wysokiego prawdopodobieństwa uzyskania korzystnego dla powoda rozstrzygnięcia przy założeniu wniesienia powództwa przeciwko Bankowi przez pełnomocnika powoda na innej podstawie prawnej niż art. 405 k.c. i że nie było możliwe skuteczne wytoczenie powództwa przeciwko temu Bankowi, albowiem było to możliwe na podstawie wyżej już wskazanych art. 892 k.p.c. w zw. z art. 889 i art. 890

k.p.c. Sąd stwierdził, że gdyby adwokat pozew oparła na tych przepisach ustawy i dochodziła odszkodowania za szkodę którą Bank wyrządził powodowi w związku z niezgodnym z prawem działaniem, to wówczas powód mógłby uzyskać korzystne dla siebie rozstrzygnięcie. Tym samym, w ocenie Sądu, zachodzi adekwatny związek przyczynowy pomiędzy wadliwym działaniem adwokata, w tym zastosowaniem niewłaściwych konstrukcji prawnych powództwa, bezpodstawnym jego cofnięciem, a szkodą powoda. Gdyby adwokat powództwo oparła na w/w przepisach, to powód prawdopodobnie uzyskałby zaspokojenie swoich roszczeń. Podobnie gdy chodzi o cofnięcie pozwu i dalsze prowadzenie sprawy, to zachodzi bezpośredni związek przyczynowo skutkowy pomiędzy cofnięciem, a szkodą po stronie powoda. Gdyby pełnomocnik nie cofnął pozwu, to nie byłoby podstaw do wydania orzeczenia restytucyjnego, wyrok zaoczny mógł się ostać mimo niewystarczających wniosków dowodowych strony powodowej zawartych w pozwie i wadliwej podstawie prawnej powództwa w stosunku do Banku, a powód zatrzymałby wyegzekwowane przez komornika należności z tytułu wadliwego przelewu. Zdaniem Sądu, zachodzi także związek przyczynowo – skutkowy między wadliwym działaniem adwokat O., a szkodą związaną z koniecznością poniesienia kosztów postępowań sądowych, w których powoda reprezentowała adwokat.

W ocenie Sądu, taki związek nie występuje natomiast jeśli chodzi o sprawy, które prowadził dla powoda kolejny pełnomocnik, a także w odniesieniu do spraw komorniczych, prowadzonych przeciwko powodowi przez Bank i koszty egzekucyjne związane z tymi sprawami. Powód jako dłużnik mógł bowiem dobrowolnie spełnić świadczenie na rzecz Banku, a skoro tego nie uczynił, to powinien liczyć się z dodatkowymi kosztami egzekucji, za które odpowiedzialności nie powinni ponosić ubezpieczyciele. Dotyczy to zarówno spraw egzekucyjnych prowadzonych na podstawie tytułów wykonawczych wydanych w sprawach, w których powoda reprezentowała adwokat A. O. (2), jak i kolejny pełnomocnik.

Zdaniem Sądu, fakt że tylko i wyłącznie w efekcie utraty kwoty 32.800 zł powód nie mógł regulować własnych zobowiązań wobec swojego banku (...) S.A., a nieprawidłowe prowadzenie przez adwokat sprawy powoda doprowadziło z tej przyczyny do popadnięcia powoda w poważne tarapaty finansowe, co w efekcie skończyło się egzekucją komorniczą na wniosek banku (...) S.A., nie została dostatecznie udowodniona przez powoda w procesie. Brak jest zatem adekwatnego związku przyczynowo – skutkowego pomiędzy tymi zdarzeniami, co uzasadniałoby również odpowiedzialność z powyższego tytułu po stronie pozwanych zakładów ubezpieczeniowych.

Wobec ogłoszenia upadłości spółki (...) i umorzenia postępowania sądowego w stosunku do tego pozwanego, adwokat A. O. (2) nie poinformowała powoda o skutkach upadłości, o możliwości zgłoszenia wierzytelności w postępowaniu upadłościowym tej Spółki.

W ocenie Sądu Rejonowego, pozwani są legitymowani biernie w sprawie, albowiem obaj ubezpieczali odpowiedzialność cywilną adwokat O. w okresie od lutego 2010r. do listopada 2012r., a więc kiedy działała ona na podstawie udzielonego przez powoda pełnomocnictwa w sprawie związanej z odzyskaniem kwoty 32.800 zł od (...) Bank (...) S.A. w W..

Reasumując Sąd uznał, że powodowi należy się od strony pozwanej (na podstawie art. 822 § 1 i 4 k.c. od Towarzystwa (...) S.A. w W., na podstawie Umowy generalnej w sprawie programu ubezpieczeniowego dla adwokatów z dnia 21 grudnia 2011r. od (...) S.A. w W.; z uwzględnieniem art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982r. Prawo o adwokaturze w związku z § 1 i § 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2003r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej adwokatów Dz. U. z 2003 nr 217, poz. 2134) - kwota 45.261 zł. Odnosząc się do żądania zawartego w pozwie na kartach 25-26 stwierdził, że

- z kwoty dochodzonej 3 .193 zł – zasadna jest kwota 2. 517 zł która dotyczy kosztów postępowania sądowego zasądzonych od powoda na rzecz Banku przed Sądem Okręgowym w W. dnia 7 grudnia 2011r. sygn. XXIII Gz 745/11 wyegzekwowanych w postępowaniu egzekucyjnym Km 480/13,

- z kwoty dochodzonej 47. 880, 49 zł – zasadna jest kwota 40. 641 zł, która dotyczy kwoty 38. 372,23 zł zasądzonych od powoda na rzecz Banku na podstawie orzeczenia sądu (...) z dnia 10 maja 2012r. sygn. VIII GC 343/11, kosztów w

postępowania w kwocie 1. 016 zł, kosztów postępowania w instancji odwoławczej w kwocie 1.200 zł XXIII Gz 1067/12, kosztów otrzymania klauzuli wykonalności 72 zł, wyegzekwowanych w postępowaniu egzekucyjnym Km 1027/13,

- z kwoty dochodzonej 1. 627, 14 zł – żądanie nie jest zasadne,

- z kwoty dochodzonej 2. 130 zł – zasadna jest kwota 2. 103 zł i dotyczy ona kosztów poniesionych przez powoda w sprawie przed Sądem Rejonowym w R. sygn. akt

V Gc 695/10 przekazanej następnie do Sądu Rejonowego w W. sygn. akt VIII

Gc 343/11, obejmując koszty opłat sądowych od pozwu w kwocie 1. 640 zł, opłat sądowych za odpis z KRS 30 zł, opłatę sądową od pełnomocnictwa 17 zł, opłatę sądową od zażalenia na postanowienie Sądu Rejonowego dla (...) z dnia 10 maja 2012r. w wysokości 416zł,

- z kwoty dochodzonej 2. 729 zł – żądanie nie jest zasadne,

- z kwoty dochodzonej 6. 647, 65 zł – żądanie nie jest zasadne.

Pozostałe wskazane pozwem kwoty, dotyczące głównie świadczeń należnych komornikom od powoda w sprawach komorniczych kolejno Km 480/13, Km 1027/13 nie podlegały zasądzeniu, z przyczyn wskazanych wyżej. Podobnie jak i w całości koszty związane z egzekucją należności banku (...) S.A. od powoda w sprawie egzekucyjnej Km 1364/13 oraz z tytułu prowadzenia spraw sądowych już z udziałem innego pełnomocnika powoda pod sygn. I C 387/13, I Ca 145/14 i komorniczej sygn. Km 1819/14.

Dlatego też w pozostałej części, powództwo jako niezasadne zostało przez Sąd oddalone.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c., zgodnie z żądaniem pozwu od dnia 12 lutego 2015r. Stwierdził, że wbrew zarzutom pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. powodowi należą się odsetki od w/w daty, albowiem przedstawił on pozwanemu dokumentację niezbędną do likwidacji zgłoszonej szkody w wyznaczonym przez ustawę terminie, a nawet pełnomocnictwa do wglądu w akta sądowe i komornicze związane z likwidowaną szkodą. W tej sytuacji żądanie dostarczenia kopii akt wszystkich spraw sądowych i komorniczych związanych ze szkodą było ze strony pozwanego działaniem zmierzającym do odmowy wypłaty świadczenia w ustawowym terminie oraz zabiegiem zmierzającym do przedłużenia postępowania likwidacyjnego.

Ponadto, w toku likwidacji szkody, powód przedstawił ubezpieczycielowi obszerną dokumentację, w oparciu od którą możliwe było wydanie decyzji merytorycznej w sprawie zgłoszonej szkody. Pozwany (...) S.A. otrzymał wezwanie do zapłaty w dniu 9 stycznia 2015r., pozwany (...) S.A. odpowiednio w dniu 12 stycznia 2015r.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zdanie 1 k.p.c., stosunkowo rozdzielając je pomiędzy stronami.

Apelację od tego wyroku wniósł pozwany Towarzystwo (...) S.A. w W. w zakresie pkt I, III i IV oraz pozwany (...) S.A. w W. od całego wyroku.

Pozwany Towarzystwo (...) S.A. w W. zarzucił Sądowi Rejonowemu:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 471 k.c., w związku z art. 361 § 1 k.p.c., poprzez jego błędną interpretację i uznanie, że kwota zasądzona przez Sąd I instancji stanowi szkodę w majątku powoda i pozostaje w adekwatnym związku przyczynowym z działaniem adwokat A. O. (1),

2. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 892 § 1 k.p.c., poprzez jego błędną interpretację i uznanie, że na skutek błędnego działania R. po stronie powoda doszło do powstania szkody,

3. naruszenie prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c., poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania, poprzez uznanie, że:

- wniesienie powództwa opartego na art. 892 §1 k.p.c., w związku z art. 889 i 890 k.p.c. skutkowałoby uwzględnieniem takiego powództwa w całości, podczas gdy w materiale dowodowym zgromadzonym w toku postępowania brak jest podstaw dla tego stwierdzenia,

- uznanie, że działanie R. doprowadziło do powstania po stronie powoda szkody w przypadku gdy z dowodów zgromadzonych w postępowaniu nie sposób wysnuć takiego wniosku.

Wskazując na powyższe zarzuty zaskarżenia, w/w pozwany domagał się zmiany pkt I, III i IV wyroku i oddalenia powództwa w całości Ponadto żądał zasądzenia kosztów postępowania za obie instancje.

Pozwany (...) S.A. w W. zarzucił Sądowi Rejonowemu:

1. naruszenie przepisów art. 822 § 1 i 2 k.c., w związku z art. 361 § 1 i 2 k.c. oraz przepisu § 2 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11.12.2003 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej adwokatów, poprzez uznanie, że szkoda powoda wyrządzona w następstwie działania lub zaniechania adwokat A. O. (1) powstała w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej świadczonej przez tego pozwanego,

2. naruszenie art. 361 § 1 i 2 k.c., poprzez ustalenie, że powód poniósł szkodę pozostającą w związku z działaniem lub zaniechaniem adwokat A. O. (1),

3. naruszenie art. 233 §1 k.p.c., poprzez niedokonanie wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego i nieprawidłowe ustalenie co do daty wypadku ubezpieczeniowego objętego ochroną ubezpieczeniową, co spowodowało nieprawidłowe przyjęcie odpowiedzialności tego pozwanego.

Wskazując na powyższe postawy zaskarżenia pozwany domagał się zmiany wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu za obie instancje.

Powód w odpowiedzi na obie apelacje wniósł o ich oddalenie i zasądzenie od pozwanych na jego rzecz kosztów postępowania za II -gą instancję.

Ponadto na wypadek gdyby Sąd II –ej instancji uznał którąkolwiek z apelacji wniósł o nieobciążanie go kosztami zastępstwa procesowego zaś I i II instancję, a to zgodnie z art. 102 k.p.c.

Sąd Okręgowy uznał, że apelacja pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. jest zasadna w znacznej części, natomiast apelacja pozwanego (...) S.A. w W. jest zasadna w całości z następujących przyczyn.

Nie budzi wątpliwości fakt, że bezpodstawnie wzbogaconym kosztem powoda stała się Spółka (...), na rachunek bankowy której powód przełał omyłkowo kwotę 32.800 zł. To ten podmiot był zatem zobowiązany do zwrotu powodowi w/w kwoty. Mogło to nastąpić w sposób dobrowolny (gdyby Spółka mogła swobodnie rozporządzać środkami i o ile by je miała), lub na skutek egzekucji skierowanej przeciwko Spółce na podstawie tytułu egzekucyjnego gdyby powód go uzyskał.

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe pozwany Towarzystwo (...) S.A. w W. ubezpieczał adwokat A. O. (1) w latach 2010-2011 ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej zawodowej w związku z wykonywaniem zawodu adwokata, natomiast pozwany (...) S.A. w W. ubezpieczał adwokat A. O. (1) w latach 2012 - 2013, co potwierdzała Umowa generalna w sprawie programu ubezpieczeniowego dla adwokatów z dnia 21 grudnia 2011 r. oraz Certyfikaty potwierdzające zawarcie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej adwokat A. O. (1) w (...) Asekuracja (poprzednika pozwanego (...) W.) i (...).

Zgodnie z § 2 ust. 2 Umowy generalnej w sprawie programu ubezpieczeniowego dla adwokatów zawartej w dniu 21 grudnia 2011r. pomiędzy (...) S.A., (...) S.A., a Naczelną Radą Adwokacką w W. przedmiotem umowy była odpowiedzialność cywilna adwokata za szkody wyrządzone w następstwie działania lub zaniechania ubezpieczonego podczas wykonywania czynności adwokata, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982r. Prawo

o adwokaturze (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 146, poz. 1188 z późn. zm.). Zgodnie z § 3 ust. 1 i 2 umowy była ona zawarta na okres od 1 stycznia 2012r. do dnia 31 grudnia 2014r. i na rachunek wszystkich adwokatów wykonujących zawód na dzień 1 stycznia 2012r. w jednym z wariantów ubezpieczenia (podstawowym w określonej sumie gwarancyjnej, dodatkowym) , o którym mowa w § 4 ust. 1 wskazanym przez ubezpieczającego. Zgodnie z § 5 ust. 2 umowy, ubezpieczeniem podstawowym objęta była odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego za szkody wyrządzone w następstwie jego działania lub zaniechania, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia, podczas wykonywania czynności adwokata, o których mowa w art. 4 ust. 1 w/w ustawy z roku 1982. Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 ustawy, w ubezpieczeniu podstawowym wypadkiem ubezpieczeniowym było działanie lub zaniechanie ubezpieczonego, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia, podczas wykonywania czynności adwokata, o których mowa w art. 4 ust. 1 w/w ustawy.

Roszczenie powoda w stosunku do w/w adwokat, którą ubezpieczali wskazani powyżej ubezpieczyciele znajduje podstawę w treści art. 471 k.c., a to w związku z udzielonym jej pełnomocnictwem w oparciu o które występowała w sprawach sądowych w imieniu powoda.

Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 471 k.c. dla stwierdzenia odpowiedzialności odszkodowawczej kontraktowej, konieczne jest kumulatywne wystąpienie przesłanek: powstania szkody, zawinionego działania, bądź zaniechania po stronie zobowiązanego i istnienie adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy szkodą, a zawinionym działaniem, bądź zaniechaniem po stronie zobowiązanego.

Zgodnie z regułą wynikającą z art. 6 k.c., to na powodzie spoczywał ciężar wykazania, że w/w przesłanki zostały łącznie spełnione. W trakcie sporu powód podtrzymywał, iż nieprawidłowe działanie adwokat O. polegało między innymi na tym, iż wytoczyła ona powództwo o zapłatę - przeciwko R. w oparciu o nieprawidłową podstawę prawną, tj. art. 405 k.c., co skutkowało ostatecznie jego oddaleniem. Dowodził, że gdyby powództwo zostało oparte na art. 892 § 1 k.p.c., w zw. z 889 i 890 k.p.c., to zostałyby uwzględnione, w związku z czym powód nie poniósłby szkody, bo Bank byłby zobowiązany do zwrotu kwoty 32.800 zł. Również i te twierdzenia powoda powinny być przez niego wykazane. W ocenie Sądu Okręgowego powód z obowiązku tego nie wywiązał się.

W związku ze stanowiskiem prezentowanym przez powoda stwierdzić należy, iż w orzecznictwie wyrażany jest pogląd, że art. 892 k.p.c. nie tworzy samodzielnej podstawy odpowiedzialności banku, określa tylko płaszczyznę, w której może pojawić się bezprawne zachowanie się banku, tj. gdy bank naruszy przepisy kształtujące jego obowiązki ogólne w zakresie egzekucji z rachunku bankowego, przy czym chodzi tu o obowiązki pojawiające się zarówno w fazie rozpoczęcia egzekucji z rachunku bankowego, jak i w toku jej trwania. Takie bezprawne działania banku uzasadniają przyjęcie deliktu po jego stronie w oparciu o art. 415 k.c. (tzw. deliktu egzekucyjnego). Niezależnie od powyższego powinny wystąpić jeszcze dalsze przesłanki deliktowej odpowiedzialności odszkodowawczej banku w postaci szkody wierzyciela i związku przyczynowego pomiędzy tą szkodą i deliktem banku (art. 362 § 2 k.c.). Odpowiedzialność odszkodowawczą banku na podstawie art. 415 k.c., w zw. z art. 892 k.p.c. uzasadnia zasada winy i brak jest podstaw do przyjmowania na tle art. 892 k.p.c. jego odpowiedzialności na zasadzie ryzyka (przykładowo wyrok SN z 13.10.2010 r., sygn. akt I CSK 707/09). Ciężar dowodu wykazania przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej banku, w tym jego bezprawności oraz zawinienia w naruszeniu przepisów dotyczących obowiązku banku obciąża - zgodnie z regułą wynikająca z art. 6 k.c. – poszkodowanego wierzyciela (vide przykładowo wyrok SN z 09.07.2015 r., sygn. akt I CSK 445/14).

Pomijając fakt, że jedynym dowodem, jaki zaoferował powód na okoliczność zajęcia rachunku bankowego (...) było pismo komornika z daty 19.05.2009 r., przedłożone do akt sprawy w formie mało czytelnej kserokopii, skierowane do R. o zajęciu rachunku do kwoty 81.971,97 zł (k.259), to brak jest jakiegokolwiek innego dowodu świadczącego jaki był stan rachunku bankowego tej Spółki w okresie, w którym powód mylnie przelał kwotę 32.800,00 zł (grudzień 2009 r.), bądź też w okresie, w którym Bank przelał kwotę zaliczył na poczet zobowiązań Spółki (...), wynikających z zaciągniętego w tym Banku kredytu (styczeń 2010 r.). Nie wiadomo zwłaszcza, czy w miesiącu grudniu 2009 r.

i styczniu 2010 r. zajęcie rachunku Spółki dokonane na podstawie pisma komornika z maja 2009r. było jeszcze aktualne, a po wtóre czy zwrot spornej kwoty powodowi byłby możliwy gdyby saldo rachunku było dodatnie i nie byłby on obciążony zajęciami komorniczymi. Jednakże już tylko te dowody które zgromadzono w niniejszym postępowaniu pozwalają stwierdzić że konto Spółki było zajęte. Wbrew stanowisku powoda, sam fakt, że posiadał on zapewnienie komorników prowadzących postępowania egzekucyjne przeciwko Spółce (...), że nienależnie przelana na rachunek tej Spółki kwota zostanie mu zwrócona oraz, że miał takie samo zapewnienie ze strony pełnomocnika tej Spółki nie stanowiło jeszcze podstawy do fizycznego zwrotu mu tej kwoty. Podkreślić należy, że nawet gdyby przyjąć, że adwokat O. jako podstawę prawną wskazałby art. 892 § 1 k.p.c. i nast., w zw. z art. 415 k.c. i powództwo w stosunku do R. zostałyby uwzględnione, to Bank zobowiązany byłby do zwrotu kwoty 32.800,00 zł na rachunek Spółki, natomiast komornicy prowadzący postępowania egzekucyjne zobligowani przepisami prawa byłiby zobowiązani do zaspokojenia wierzycieli którzy posiadali tytuły wykonawcze w stosunku do (...). Powód w tym czasie nie posiadał prawomocnego wyroku w stosunku do tego podmiotu.

W niniejszym postępowaniu powód winien wykazać, że na skutek działania Banku z naruszeniem art. 892 § 1 k.p.c. doznał szkody. Innymi słowy winien wykazać, że gdyby Bank zwrócił kwotę 32.800,00 zł na rachunek (...), to zostałyby zaspokojony. Takiego dowodu brak.

Przeciwko Spółce (...) były prowadzone postępowania egzekucyjne, powód nie wykazał by stan jej rachunku bankowego był dodatni, co pozwoliłoby na zaspokojenie jego roszczenia. Ponadto, w dniu 16.06.2010r. została ogłoszona upadłość tej Spółki, a dopiero w miesiącu grudniu 2014 r. zgłoszona została wierzytelność powoda do listy wierzytelności.

Z dowodów zgromadzonych w sprawie wynika, iż wierzytelność powoda nie została uwzględniona w postępowaniu upadłościowym, z uwagi na fakt, że jego roszczenie uległo już w dacie zgłoszenia przedawnieniu. Nawet jednak pomijając ten fakt, to z materiału dowodowego wynika również, że w ramach głównej listy wierzytelności i list uzupełniających po stronie zobowiązań upadłego zgłoszona została kwota w wysokości 25. 972.505,05 zł, przy czym zabezpieczenia rzeczowe, w tym zabezpieczenia hipoteczne zostały ustalone na kwotę 10. 711.811,37 zł. Wierzytelność powoda zostałaby ujęta w kategorii IV, do której zgłoszono wierzytelności na kwotę 24. 518.636,22 zł. Według syndyka masy upadłości, biorąc pod uwagę wartość majątku upadłego, wielkość zgłoszonych wierzytelności, w tym zabezpieczonych hipotecznie, wierzytelność która zgłosiłby skutecznie powód i tak nie zostałaby zaspokojona.

Z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika zatem, że nawet gdyby przyjąć, że kwota 32.800,00 zł zostałaby zwrócona przez R. na rachunek Spółki (...), to musiałaby być ona przekazana do masy upadłości. W takim zaś przypadku powód i tak nie zostałaby zaspokojony.

Konsekwencją powyższego jest to, że nawet w przypadku wskazania przez adwokat O. prawidłowej podstawy prawnej roszczenia skierowanego przeciwko Bankowi i uzyskania wyroku korzystnego dla powoda przedmiotowa należność w wysokości 32.800,00 zł nie zostałaby mu zwrócona.

Mając na uwadze powyższe i sposób działania adwokat O., Sąd Okręgowy uznał, że zasadne jest roszczenie powoda jedynie w zakresie kwoty 5.221,00 zł, na którą to kwotę składają się koszty postępowania jakie powód poniósł w związku z działaniem w/w adwokat, a to:

- kwota 2.417,00 zł zasądzona od powoda na rzecz Banku przez Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z dnia 07.12.2011 r., sygn. akt XXIII Gz 745/11,

– kwota 100 zł uiszczona tytułem opłaty od zażalenia w/w sprawie,

- kwota 2.288,00 zł, z czego: kwota 1.016,00 zł zasądzona postanowieniem Sądu Rejonowego w W. z dnia 10.05.2012 r. sygn. akt VIII Gc 343/11 oraz postanowieniem Sądu Okręgowego w W. z dnia 19.11.2012 r. sygn.akt XXIII Gz 1067/12 r. w kwocie 1.200,00 zł, ponadto kwota 72,00 zł jako koszty uzyskania klauzuli wykonalności.

- kwota 416,00 zł zasądzona od powoda jako opłata od zażalenia, które wniósł R. na postanowienie Sądu Rejonowego w W. z dnia 10.05.2012 r.

Przedmiotowa kwota winna być tytułem odszkodowania wypłacona przez pozwanego Towarzystwo (...) S.A. w W., albowiem zdarzenia (działanie pełnomocnika) które wywołały wydanie w/w orzeczeń następowały w latach 2010-2011, a więc w okresie w którym adwokat O. ubezpieczał ten właśnie pozwany.

W pozostałym zakresie powództwo przeciwko w/w pozwanemu nie znajdowało merytorycznego uzasadnienia.

Odnosnie należności w postaci odsetek Sąd Okręgowy podzielił pogląd wyrażony przez Sąd I instancji wyrażony w uzasadnieniu wyroku.

W związku z powyższym, Sąd Okręgowy działając na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i orzekł jak w pkt 1.I.

Odnosnie apelacji pozwanego (...) S.A. w W. Sąd Okręgowy uznał, że zarzuty w niej podniesione zasługują na uwzględnienie, skoro ubezpieczał on adwokat O. w latach 2012-2013 i w tym okresie nie nastąpiły już zdarzenia z udziałem w/w skutkujące odpowiedzialnością tego ubezpieczyciela. Dlatego też powództwo w stosunku do niego zostało oddalone w całości, o czym Sąd orzekł w pkt II wyroku.

Sąd Odwoławczy uznał za zasadne – biorąc pod uwagę całokształt okoliczności zaistniałych w niniejszym postępowaniu – stanowisko powoda co do tego, iż zaistniały warunki do wzajemnego zniesienia kosztów postępowania za I instancję. W związku z powyższym orzeczono jak w pkt III wyroku na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 102 k.p.c.

Sąd Okręgowy działając na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. w pozostałej części
z przyczyn wskazanych powyżej.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzekł w pkt 3, 4 i 5 wyroku uznając, że pozwanym przy uwzględnieniu art. 102 k.p.c. przysługuje zwrot opłaty sądowej od apelacji
(w stosunku do pozwanego Towarzystwa (...) S.A.

w W. w proporcji w jakiej uwzględniona została jego apelacja). W zakresie dotyczącym kosztów zastępstwa procesowego, koszty zostały wzajemnie zniesione na podstawie art. 100 k.p.c., w zw. z art. 102 k.p.c.